

Stichting Bosse Nova

Geadviseerd subsidiebedrag: € 517.750

Gevraagd subsidiebedrag: € 517.750

Over de instelling

Stichting Bosse Nova (hierna: PLAN), ontwikkelinstellingen, 's-Hertogenbosch

Bosse Nova vraagt aan voor PLAN, een netwerk voor talentontwikkeling in Brabant. De instelling werkt met elf culturele partners, te weten Festival Cement, Theaterfestival Boulevard, DansBrabant, Het Zuidelijk Toneel (HZT), Festival Circolo, Theater De Nieuwe Vorst, Podium Bloos, Parktheater Eindhoven, United Cowboys, Theater Artemis en de Verkadefabriek. PLAN biedt driejarige trajecten voor beginnende podiumkunstenaars. In broedplaatsen in Tilburg, Eindhoven, Breda en 's-Hertogenbosch kunnen geselecteerde makers kortlopend onderzoek doen.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Bosse Nova een subsidiebedrag toe te kennen van € 517.750.

De raad adviseert bij de subsidieverlening het volgende aandachtspunt op te nemen:

- De instelling dient voor 1 november 2025 een nieuwe begroting in te dienen voor de periode 2025 - 2028, die meer inzicht biedt in de geldstromen tussen PLAN en haar partners.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In 2020 oordeelde de raad positief over de aanvraag van PLAN, maar kreeg de instelling na afweging van alle positief beoordeelde aanvragen toch geen subsidie. De raad plaatste kanttekeningen bij de educatie-activiteiten van PLAN en bij de toepassing van de diversiteitscode. Na een lobby van PLAN met Frascati heeft het kabinet alsnog voor (beperkte) financiering gezorgd. De trajecten vonden doorgang. PLAN steunde niet uitsluitend op financiering door OCW, ook de partnerinstellingen leverden een bijdrage. PLAN is binnen de TalentHub Brabant verantwoordelijk voor de disciplines dans, theater en circus en ontving hiervoor subsidie van de provincie Noord-Brabant.

PLAN vormt in Brabant een sterk netwerk dat makers aflevert die aan het werk gaan in de rest van het land. De raad vindt dat PLAN een goede bijdrage levert aan de spreiding van talent, met name in het zuiden en zuidwesten van het land. De ontwikkeltrajecten van PLAN bestrijken een breed palet en worden uitgevoerd door elf gerenommeerde instellingen. Een deel van deze partners is op Brabant gericht en een deel werkt in het nationale en internationale veld. Deze instellingen vertegenwoordigen de keten in de volle breedte, van produceren tot presenteren. Dit netwerk stelt PLAN in staat ontwikkeling op maat aan te bieden. De raad ziet PLAN als een belangrijk scharnierpunt tussen de kunstvakopleidingen in de regio Brabant en de praktijk. Door haar rol in de keten is de instelling een aanjager voor talentontwikkeling in de regio en daarbuiten.

De vorm en de begeleiding van de ontwikkeltrajecten staan helder beschreven in de aanvraag en verschillen per partnerinstelling. Er is sprake van constante monitoring door de mentorpartij. Het eindresultaat kan een voorstelling zijn, maar ook een open-studio-presentatie, een impactdialoog of een stadsproject. Het netwerk ondersteunt jaarlijks zeven tot acht trajectmakers en in de broedplaatsen is ruimte voor circa veertig makers per jaar. De meerstemmigheid en verschillende profielen van de partners bieden makers een waaier aan smaken en mogelijkheden bij het zoeken naar hun eigen signatuur. Het netwerk helpt hen de plek in het veld te vinden waar hun werk het best tot zijn recht komt. De raad vindt de broedplaatslijn die in de aanvraag wordt beschreven interessant, omdat makers hier kunnen experimenteren. Soms leidt de kennismaking in een van de broedplaatsen tot langere trajecten. De broedplaatsen staan per stad uitgewerkt.

Het selectieproces van PLAN loopt via de partners. Afgevaardigden van de partners vormen een redactie waarin artistieke en zakelijke kennis samenkomt. De partners kunnen kandidaten voordragen voor de ontwikkeltrajecten, wat de band tussen PLAN en de partners verstevigt. PLAN vertrekt niet alleen vanuit de maker, maar kijkt ook en vooral naar het trajectplan dat een maker indient. De raad vindt het goed dat PLAN toetst in hoeverre de voorgestelde trajecten bijdragen aan PLAN en aan de diversiteitsagenda van het netwerk. De omvang van het netwerk zorgt zelf ook voor een veelheid aan perspectieven. Kennis wordt uitgewisseld op de jaarlijkse makersdag. De raad is enthousiast over de gedachte om in de nieuwe subsidieperiode twee keer per jaar een makersdag te organiseren.

De raad vindt het veelbelovend dat PLAN buiten de klassieke kaders denkt en kiest voor op de persoon gerichte trajecten voor elke maker voor een periode van drie jaar. Bij PLAN is plek voor danstalent, theatertalent, circustalent en voor alle interdisciplinaire tussenvormen. Tijdens het traject kunnen makers nog nieuwe wegen inslaan. De onderdelen publiek, context en toegankelijkheid maken deel uit van de ontwikkeling, net als de zakelijke kant van de podiumkunsten. De raad

had in de aanvraag graag gezien hoe een autodidacte maker door PLAN wordt meegenomen.

Maatschappelijke betekenis

De impact op maatschappelijk terrein ontstaat via de voorstellingen en andere (eind)producties. In de aanvraag noemt PLAN een paar voorbeelden: Timo Tembuysen combineert in zijn maakpraktijk architectuur, performance en muziektheater, Jija Sohn brengt dans in het zorgdomein en Anna Verkouteren Jansen verbindt in haar theatrale (audio)installaties de nieuwste (digitale) technologie met performance. PLAN zet zich ervoor in dat de talenten maatschappelijke impact kunnen maken. De elf samenwerkingspartners in PLAN hebben elk hun eigen contacten met maatschappelijke organisaties en onderwijsactiviteiten. De raad had graag meer willen lezen over hoe zij dit doortrekken naar PLAN, aan de hand van een paar illustratieve voorbeelden.

De vier broedplaatsen bevinden zich in Tilburg, Breda, 's-Hertogenbosch en Eindhoven. De projecten die in de broedplaatsen worden opgezet richten zich op innovatieve manieren van presenteren en het bereiken van nieuw publiek. Het gaat om spelen op locatie, multidisciplinaire producties of het presenteren van installaties. De raad is positief over de inspanningen van PLAN om met de makers te kijken hoe zij de sociaaleconomische toegankelijkheid van hun voorstellingen kunnen bevorderen. Het voorbeeld van de matinee 'Quiet Community', exclusief voor mensen in een armoedesituatie, spreekt tot de verbeelding. Maatschappelijke betrokkenheid spreekt volgens de raad ook uit de aandacht die PLAN heeft voor ecologische duurzaamheid.

In de aanvraag gaat PLAN in op de toepassing van de drie codes. Wat betreft de Fair Practice Code schrijft PLAN voldoende over gelijke behandeling en gelijke mogelijkheden tot ontwikkeling, maar is PLAN beperkt ingegaan op een gezonde werkomgeving. PLAN borgt de sociale veiligheid door de aanwezigheid van onafhankelijke vertrouwenspersonen, zowel intern als extern.

De raad mist in de aanvraag een toelichting op de wijze waarop PLAN de Code Diversiteit & Inclusie toepast. Er wordt in de aanvraag slechts uitgelegd hoe de instelling omgaat met de 'p' van programma in de code. Bij de selectie van makers is bijdragen aan diversiteit een extra criterium geworden. De Code Diversiteit & Inclusie is echter een stuk breder. PLAN schrijft niets over toepassing van de code bij het werven van personeel, het selecteren van partners en de omgang met het publiek, bijvoorbeeld in de marketing. Het is een gemiste kans dat PLAN niet met de elf partners samen heeft gereflecteerd op de codes, zodat de makers en alle betrokkenen weten dat in het netwerk dezelfde maatstaven worden gehanteerd. De raad verwacht dat de instelling de toepassing van deze code nader heeft uitgewerkt in haar eerstvolgende jaarverslag.

Toegankelijkheid

De zichtbaarheid van PLAN is een aandachtspunt voor de instelling. PLAN weet dit en heeft inmiddels met trajectmakers afgesproken dat zij PLAN vermelden in al hun uitingen. PLAN heeft een aantal succesvolle regisseurs afgeleverd, zoals Timo Tembuysen en Eva Line de Boer, maar slechts weinigen weten dat zij bij PLAN een ontwikkeltraject hebben gevolgd. Aanvankelijk was het een bewuste keuze van PLAN om makers centraal te zetten en niet het netwerk. Nu is duidelijk geworden dat zichtbaarheid van PLAN en een goede positionering van het netwerk van belang zijn voor een effectieve ontwikkeling van de instelling.

Het publieksbeleid op makers- en voorstellingsniveau wordt verzorgd vanuit de kernpartner waarbij de maker is aangesloten of via een van de presentatieplekken. In de aanvraag van PLAN staat een stevige inzet op marketing; PLAN wil meer zichtbaarheid van het platform zelf, alsook van de makers. De raad constateert dat PLAN zich met videoportretten op de website en nieuwsbrieven vooral op het professionele kunstenveld richt. Dit vindt de raad een goed begin van naar buiten treden. Het maakt zichtbaar met wie PLAN werkt. De raad is enthousiast over de marketingbegeleiding die de talenten ontvangen.

Binnen PLAN wordt op een brede manier naar toegankelijkheid gekeken: fysieke en sociaaleconomische toegankelijkheid worden ook meegenomen in de beleidsvorming. Marketeers ondersteunen de makers bij het ontwikkelen van teksten die toegankelijk zijn voor een breed publiek. Via de partners kunnen de makers een publiek en naamsbekendheid opbouwen. De toegankelijkheid is geborgd in de trajecten. De makers van PLAN zijn niet alleen binnen Brabant te zien, maar hebben ook een nationale en soms een internationale presentie. PLAN zet hiervoor haar (deels internationale) netwerk in. Ook blijft de organisatie makers aan elkaar verbinden. De instelling organiseert een platform waar makers elkaar na de trajecten kunnen blijven ontmoeten. De raad vindt dit een goed en praktisch initiatief, waaruit nieuwe projecten kunnen voortkomen en waar netwerk en kennis kunnen worden gedeeld.

Bedrijfsmatige gezondheid

De begrote activiteiten zien er realistisch uit. Vanwege de vervlechting binnen PLAN van elf partnerorganisaties wijkt de begroting af van het gebruikelijke format. De publieksinkomsten komen namelijk niet binnen bij PLAN maar bij de podia/partners waar de voorstellingen te zien zijn. De afhankelijkheid van subsidies lijkt groot. Naast subsidie van OCW krijgt PLAN subsidie van de provincie Noord-Brabant en bijdragen in natura. Het laatste betreft een bedrag van 75.000 euro, waarin de tijd en inspanning van de elf partners gekapitaliseerd is. PLAN en de partnerinstellingen werven extra geld voor de afzonderlijke makertrajecten. Hier had de raad graag meer inzicht in gekregen.

PLAN geeft in de aanvraag een toelichting op de wijze waarop de PLAN-makers hun budget besteden. Het trajectgeld gaat niet alleen naar hun honorarium, maar ook naar de eigen ontwikkeling door middel van cursussen en workshops. PLAN geeft aan dat een maker soms moet beslissen om korter te werken, zodat hij eerlijk kan worden beloond. De raad vindt dit een correcte toepassing van het fair pay-principe. De instelling is in de stukken duidelijk over de omgang met de Governance Code Cultuur. Alle partners hebben een eigen toelichting gegeven op hun omgang met de code. De raad mist een toelichting op de Governance Code Cultuur van penvoerder Bosse Nova.

Geografische spreiding

PLAN is gevestigd in 's-Hertogenbosch. Binnen de categorie Ontwikkelinstellingen zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaatsen van de aanvragers.